

Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van [datum], nr. [...], houdende nadere regels inzake de sollicitatieplicht voor gewezen politieke ambtsdragers op grond van het Sollicitatiebesluit Appa 2025 (Regeling sollicitatieplicht Appa 2025)

(KetenID W GK027549)

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Gelet op de artikelen 2.2, 3.2, tweede lid, 4.1, derde lid, en 4.3 van het Sollicitatiebesluit Appa 2025;

Besluit:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

besluit: Sollicitatiebesluit Appa 2025.

Artikel 2. Eisen aan het re-integratiebureau

Het re-integratiebureau, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, van het besluit, voldoet aan de volgende eisen:

- a. het bureau is ten minste drie jaar in de Europese Unie gevestigd;
- b. het bureau heeft aantoonbare affiniteit met het begeleiden van al dan niet gewezen politieke ambtsdragers en voldoende kennis van de relevante wet- en regelgeving;
- c. het bureau heeft ten minste twee voltijdsequivalent loopbaanadviseurs als coach werkzaam die aantoonbaar actief zijn op het gebied van loopbaanonderzoek of sollicitatiebegeleiding;
- d. het bureau werkt met loopbaanadviseurs die in het bezit zijn van een door het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap dan wel door een landelijke brancheorganisatie erkend en geregistreerd diploma of certificaat op dit vakgebied;
- e. het bureau hanteert een extern getoetst en het vertrouwen van het verantwoordelijk bestuursorgaan wekkend kwaliteitskader voor de loopbaanadviseurs;
- f. het bureau biedt de belanghebbende gedurende de eerste drie maanden minimaal tien uur individuele planmatige begeleiding en ondersteuning en gedurende de verdere uitkeringsduur gemiddeld minimaal twee uur per maand;
- g. het bureau committeert zich aan de administratieve procedures van het verantwoordelijk bestuursorgaan;
- h. het bureau wordt jaarlijks door een onafhankelijke derde of een extern bureau getoetst op de kwaliteit van het hoofdproces van de dienstverlening op basis van vooraf en onafhankelijk van het verantwoordelijk bestuursorgaan vastgestelde criteria;
- i. het bureau toont het verantwoordelijk bestuursorgaan bij de eerste beoordeling van een aanvraag tot planmatige begeleiding en ondersteuning dat het solvabel is en toont de solvabiliteit voorts elke keer dat het verantwoordelijk bestuursorgaan daar aanleiding toe ziet;
- j. het bureau heeft noch rechtstreeks, noch indirect, op enigerlei wijze financiële verbindingen met of geeft financiële bijdragen aan personen, organisaties, bedrijven of daarmee gelieerde natuurlijke of rechtspersonen die direct of indirect invloed hebben op het gunnen van de opdracht tot planmatige begeleiding en ondersteuning.

Artikel 3. Inhoud van het plan

Het plan, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, van het besluit, bevat in ieder geval de volgende onderdelen:

- a. de naam en adresgegevens van de belanghebbende;
- b. de wijze waarop de belanghebbende bij het verkrijgen van passende arbeid zal worden begeleid en ondersteund;
- c. de sollicitatieactiviteiten die de belanghebbende zal verrichten, tenzij het verantwoordelijk bestuursorgaan, al dan niet op basis van een advies van een arts, vaststelt dat de belanghebbende te ziek is om sollicitatieactiviteiten te verrichten;

- d. de scholing die de belanghebbende eventueel zal volgen;
- e. de eventuele overige activiteiten die kunnen bijdragen aan het verkrijgen van passende arbeid;
- f. het tijdsplan waarbinnen de in het plan opgenomen activiteiten plaatsvinden ofwel het tijdstip waarop opnieuw wordt beoordeeld of de ziekte van de belanghebbende nog steeds het solliciteren verhindert;
- g. de wijze waarop en de frequentie waarmee de contacten tussen het re-integratiebureau en de belanghebbende plaatsvinden;
- h. de wijze waarop voortgangsbewaking wordt geboden wanneer de belanghebbende een nieuwe inkomensbron heeft verworven;
- i. een begroting van de bekostiging van de activiteiten en de planmatige begeleiding en ondersteuning en, voor zover het niet scholing of overige activiteiten betreft, de gevolgen van die bekostiging voor het op grond van artikel 4, eerste lid, vastgestelde budget van de belanghebbende voor planmatige begeleiding en ondersteuning.

Artikel 4. Financiële bepalingen

1. De belanghebbende heeft ingevolge artikel 4.1, eerste lid, van het besluit recht op vergoeding van de kosten voor planmatige begeleiding en ondersteuning tot ten hoogste € 7.500.

2. Het verantwoordelijk bestuursorgaan kan, als daar redelijkerwijs aanleiding voor is, besluiten het op basis van het eerste lid te vergoeden bedrag in termijnen aan het aangewezen re-integratiebureau uit te betalen.

Artikel 5. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop het Sollicitatiebesluit Appa 2025 in werking treedt.

Artikel 6. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling sollicitatieplicht Appa 2025.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.J.M. Uitermark

TOELICHTING

Algemeen deel

1. Inleiding

In deze regeling zijn als uitwerking van het Sollicitatiebesluit Appa 2025 (hierna: Sollicitatiebesluit) de kwaliteitseisen opgenomen die worden gesteld aan een re-integratiebureau en aan de inhoud van een re-integratieplan. Daarnaast is een maximumbedrag bepaald voor het budget van de uitkeringsgerechtigde voor diens planmatige begeleiding en ondersteuning op grond van de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (hierna: Appa). Voor de toelichting op de achtergrond van de vernieuwde systematiek van verplichte re-integratiebegeleiding naast de sollicitatieverplichting van gewezen politieke ambtsdragers wordt verwezen naar de nota van toelichting bij het Sollicitatiebesluit 2025 (Stb. ...). De inhoud van de onderhavige regeling is nader toegelicht in het artikelsgewijze deel van deze toelichting.

2. Financiële gevolgen

De inwerkingtreding van het Sollicitatiebesluit en de onderhavige regeling hebben ten opzichte van de eerdere systematiek geen gevolgen voor de Rijksbegroting. De wijzigingen zien zoals gezegd op de invoering van kwaliteitseisen aan de re-integratiebureaus en aan het re-integratieplan, en op de vaststelling van een maximumbedrag voor het budget voor de uitkeringsgerechtigde.

3. Administratieve lastendruk

Met het Sollicitatiebesluit 2025 en de onderhavige regeling verandert niet veel in het proces van de begeleiding en ondersteuning van Appa-gerechtigden. Ook de administratieve afwikkeling van dat proces verandert niet of nauwelijks. In de regeldrukparagraaf van de nota van toelichting bij het Sollicitatiebesluit 2025 (Stb. ...) wordt aan de hand van de gestelde kwaliteitseisen voor een re-integratieplan en re-integratiebureau geconcludeerd dat de administratieve lastendruk voor de uitvoering in wezen niet verandert. Het besluit en deze regeling zijn voor advies aangeboden aan het Adviescollege Toetsing Regeldruk (hierna: ATR). Het ATR heeft het dossier niet geselecteerd voor een advies, omdat het ook naar het oordeel van het ATR nauwelijks gevolgen voor de regeldruk heeft.

4. Consultatie

PM

5. Inwerkingtreding

Deze Regeling sollicitatieplicht Appa 2025 treedt in werking op het tijdstip waarop het Sollicitatiebesluit Appa 2025 in werking treedt.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2: Kwaliteitseisen aan het re-integratiebureau

De eerdere vier eisen aan een re-integratiebureau, die het ingetrokken Besluit sollicitatieplicht Appa voor gewezen politieke ambtsdragers stelde, zijn in dit artikel vervangen door tien limitatief opgesomde voorwaarden. Net als voorheen wordt het voldoen aan deze voorwaarden beoordeeld door de uitvoeringsorganisatie aan wie het verantwoordelijk bestuursorgaan de verantwoordelijkheid veelal zal hebben gemandateerd, en ligt de bewijslast bij het re-integratiebureau. Een bureau kan zich onderscheiden met het aanbieden van andere zaken, maar die zijn als zodanig geen voorwaarden voor acceptatie als re-integratiebureau in de zin van de Appa.

a-b. Een in Europa gevestigd bureau met aantoonbare kennis en ervaring

Het re-integratiebureau moet ten minste drie jaar in de Europese Unie gevestigd zijn. Dit is geen nieuwe eis. Het bureau moet verder aantoonbaar ervaring hebben met de re-integratiebegeleiding van onder andere (gewezen) politieke ambtsdragers of met kandidaten in het hogere segment van de arbeidsmarkt (HBO-plus niveau). Een dergelijk bureau kan zich ook richten op bijvoorbeeld loopbaanoriëntatie tijdens het ambt. Deze regeling focust zich echter op de periode na het ambt, wanneer de belanghebbende onder het bereik van de Appa valt. De rechtsvorm van het bureau is geen eis. Een re-integratiebureau hoeft bijvoorbeeld niet een NV of een BV te zijn.

Het bureau moet aantonen dat het voldoende gevoel heeft voor het bijzondere karakter van deze doelgroep van politieke ambtsdragers. Er geldt geen expliciete minimale ervaringseis meer. Maar het bureau moet wel aantonen dat het kennis heeft van en ervaring heeft met de specifieke arbeidsmarkt voor politieke ambtsdragers of met die voor bestuurders met vergelijkbare functies in markt of overheid. Ook moet het onderbouwen dat het kennis heeft van en ervaring heeft met de context en complexiteit van een politieke of bestuurlijke functie. Dit kan bijvoorbeeld door referenties op te geven aan de uitvoeringsorganisatie van politieke ambtsdragers of bestuurders met vergelijkbare functies, die het bureau begeleid heeft. Het bureau kan ook een speciale visie of aanpak presenteren die (ook) kan werken voor politieke ambtsdragers. Het bureau moet daarnaast aantonen de specifieke wet- en regelgeving van de Appa en het Sollicitatiebesluit diepgaand te kennen alsmede de door BZK uitgebrachte circulaire over deelonderwerpen die de re-integratie aangaan. Dit klinkt logisch maar de socialezekerheidswetgeving voor (overheids)werknemers is op onderdelen principieel verschillend.

c. Minimaal aantal loopbaanadviseurs

Bij het bureau zijn ten minste twee voltijdsequivalent loopbaanadviseurs werkzaam die voor deze doelgroep actief zijn op het gebied van loopbaanonderzoek, sollicitatiebegeleiding en/of jobsearch. Deze minimale omvang van het bureau moet garanderen dat een re-integratieopdracht kan worden gecontinueerd, ook als een begeleider uitvalt of vertrekt. Daarnaast maakt deze omvang mogelijk dat er tijdens het proces van begeleider gewisseld kan worden. Het bureau kan de uitkeringsgerechtigde met een andere coach of begeleider in gesprek laten gaan als dit bijdraagt aan de continuïteit en de kwaliteit van het begeleidingsproces.

Er moet sprake zijn van een contractuele relatie tussen bureau en loopbaanadviseur. Welke vorm die relatie heeft, is niet van belang. De loopbaanadviseur kan in dienst zijn van het bureau, een freelancer zijn of anderszins verbonden zijn, maar er moet wel sprake zijn van een inhoudelijke gezagsverhouding tussen bureau en loopbaanadviseur. De loopbaanadviseur is werkzaam voor en verantwoording verschuldigd aan het bureau en in dat kader kan het bureau instructies en richtlijnen geven. Het bureau mag ook een Appa-uitkeringsgerechtigde in dienst nemen, maar niet één die het zelf begeleidt. Dat laatste is ongewenst omdat dit de benodigde onafhankelijke positie van het re-integratiebureau ondergraaft. Dat bureau moet het bijvoorbeeld aan de uitvoeringsorganisatie melden als de uitkeringsgerechtigde zich niet aan de sollicitatieplicht houdt. Bij een eigen medewerker kan er dan sprake zijn van verschillende loyaliteiten.

d. Gediplomeerde of gecertificeerde loopbaanadviseurs

De loopbaanadviseurs van het bureau zijn gediplomeerd of gecertificeerd. Hierbij kan worden gedacht aan een diploma of certificaat van een vergelijkbaar niveau en karakter als dat op grond van de Nederlandse Orde van Loopbaanadviseurs en Outplacement Consulents (Noloc), de Nederlandse Orde van Beroepscoaches (Nobco), European Mentoring & Coaching Council (EMCC), het Career Management Institute (CMI) of het Nederlands Instituut voor Psychologen (NIP).

e. Kwaliteitskader voor de loopbaanadviseurs

Het bureau heeft een kwaliteitskader opgesteld voor zijn loopbaanadviseurs. Op basis hiervan toetst het bureau of de loopbaanadviseur een goede gesprekspartner kan zijn voor de doelgroep. Bepalend is dat de loopbaanadviseur de context en complexiteit doorgrondt van het politieke ambt. De toets betreft in ieder geval of de loopbaanadviseur:

- ervaringsdeskundig is op het gebied van outplacement en re-integratie;
- over een relevant netwerk beschikt;
- kennis heeft van en ervaring en affiniteit heeft met de politiek-bestuurlijke context en de doelgroep; en
- zich blijft scholen op dit gebied.

Interne intervisie en een coherente aanpak kunnen bijdragen aan het borgen van deze kwaliteiten.

Het bureau verklaart in een gestandaardiseerd formulier van de uitvoeringsorganisatie dat het aan de verschillende eisen voldoet, affiniteit heeft met het begeleiden van politieke ambtsdragers en werkt aan de opleiding van de ingezette loopbaanadviseurs. Een dergelijk gestandaardiseerd formulier en de daarbij behorende bewijsstukken bevorderen de consistentie en de mogelijkheid om deze informatie te delen met andere uitvoeringsorganisaties. Dit houdt de uitvoering zo eenduidig en eenvoudig mogelijk.

f. Minimaal aantal uren begeleiding

De planmatige begeleiding en ondersteuning is maatwerk. Het vroegere Besluit sollicitatieplicht Appa voor gewezen politieke ambtsdragers bepaalde al dat de planmatige begeleiding en ondersteuning in ieder geval bestaat uit gemiddeld twee uur per maand persoonlijke en individuele begeleiding. Nu wordt vastgelegd dat in de eerste drie maanden waarin het recht op uitkering bestaat ten minste tien uur begeleiding wordt geboden. In de periode daaropvolgend bedraagt de begeleiding gemiddeld minimaal twee uur per maand. De aanscherping in dit onderdeel dat de uitkeringsgerechtigde gedurende de eerste drie maanden aanspraak heeft op minimaal tien uur individuele planmatige begeleiding en ondersteuning, komt voort uit de praktijk. Zij geeft richting aan het beoogde maatwerk.

g. Commitment aan de administratieve procedures

De eis dat een bureau zich committeert aan de administratieve procedures van het bestuursorgaan of de uitvoeringsorganisatie is al snel na 2010 naar voren gekomen als een noodzakelijke voorwaarde voor de uitvoeringspraktijk. Deze wordt al jaren toegepast en nu in dit onderdeel gecodificeerd.

h. Externe objectieve erkenning van kwaliteit en klanttevredenheid van het bureau

Voor een objectieve toets op de kwaliteit van de dienstverlening wordt jaarlijks door het bureau een evaluatie uitgevoerd door een onafhankelijke derde of extern bureau op basis van tevoren vastgestelde criteria. Het gaat erom dat de uitvoeringsorganisatie kan toetsen dat alle bedrijfsprocessen zijn geborgd en voldoen aan de kwaliteits- en actualiteitseisen. Met de externe toets is ook verzekerd dat het bureau een duidelijke visie heeft op de begeleiding van de uitkeringsgerechtigden en dat er een heldere procesbeschrijving is zodat de verschillende stappen en resultaten op voorhand, tijdens en na afloop van het traject te onderkennen zijn.

Dit kan het bureau aantonen doordat het geaccrediteerd is via een registratie bij CEDEO (klanttevredenheid), CRKBO (processen en inhoudelijke volledigheid), ISO (procesborging), Blikopwerk, of andere auditoren van een vergelijkbaar niveau en karakter. Het bureau kan ook lid zijn van de brancheorganisatie OVAL. Dit is de organisatie voor dienstverleners op het terrein van vitaliteit, activering en loopbaan die ook kwaliteitseisen stelt aan haar leden op het gebied van beheersing primaire processen, borging van privacy, klanttevredenheid, scholing en opleiding van medewerkers en klachtafhandeling.

i. Solvabiliteit

Het bureau toont aan dat het in staat is om de omzet op een zodanige manier boekhoudkundig te verwerken dat een traject ook daadwerkelijk kan worden uitgevoerd. De wijze waarop dit wordt aangetoond is vormvrij. Dit kan bijvoorbeeld door een beeld te geven van de omzet en winst- en verliesrekening over de vijf jaar voorafgaand aan de eerste aanvraag bij de uitvoeringsorganisatie, maar ook door het overleggen van een goedgekeurde accountantsverklaring. Doel is om de financiële degelijkheid en betrouwbaarheid van het bureau aan te tonen. Dit kan samen met of blijken uit de onder onderdeel h genoemde externe toets op de kwaliteit van de dienstverlening. Dit bewijs hoeft niet bij elke aanvraag te worden geleverd, maar wel bij de eerste aanvraag en daarna als de uitvoeringsorganisatie daar aanleiding toe ziet.

j. Geen belangenverstrengeling

Het bureau heeft noch rechtstreeks, noch indirect, op enigerlei wijze verbindingen, financieel of anderszins, met of geeft financiële bijdragen aan personen, organisaties, bedrijven of daarmee gelieerde natuurlijke of rechtspersonen die direct of indirect invloed hebben op het gunnen van de opdracht tot planmatige begeleiding en ondersteuning. Voor alle duidelijkheid legt het bureau dit vast in een schriftelijke verklaring aan de uitvoeringsorganisatie. Deze eis geldt al sinds 2010.

Artikel 3: Inhoud van het plan

De eisen aan het re-integratieplan blijven inhoudelijk vrijwel gelijk. Geschrapt is het onderdeel met de vraag of verplichte planmatige begeleiding en ondersteuning voor de uitkeringsgerechtigde is aangewezen, aangezien het onderscheid tussen verplichte en vrijwillige begeleiding in de Appa is komen te vervallen. Toegevoegd is in onderdeel h dat er afspraken worden gemaakt over voortgangsbewaking in geval van een nieuwe functie. Verder is in onderdeel i geëxpliciteerd dat een begroting onderdeel moet uitmaken van het plan en dat die begroting inzicht moet geven in de gevolgen die de in het plan opgenomen activiteiten hebben voor het budget van de uitkeringsgerechtigde voor planmatige begeleiding en ondersteuning.

Het re-integratieplan is bepalend. Als de uitkeringsgerechtigde zich houdt aan het plan, voldoet diegene aan de sollicitatieplicht. Dit geldt ook in geval van ziekte die het solliciteren verhindert. Als de uitkeringsgerechtigde stelt zich te ziek te voelen om sollicitatieactiviteiten te verrichten, moet diegene dit ook aannemelijk maken. De uitvoeringsorganisatie beoordeelt, al dan niet op basis van een advies van een (bedrijfs)arts, of hiervan inderdaad sprake is. Indien de uitvoeringsorganisatie vervolgens het plan vaststelt met het oordeel dat de uitkeringsgerechtigde te ziek is om te solliciteren, wordt daarmee voldaan aan de sollicitatieplicht. In het plan moet ook staan wanneer weer bekeken wordt of de ziekte nog steeds het solliciteren verhindert. Het ligt voor de hand zo veel mogelijk aan te sluiten bij de reguliere driemaandelijke evaluatie, maar als de inschatting is dat een kortere periode nodig is, kan voor een eerder tijdstip worden gekozen. Het re-integratietraject wordt dus niet afgesloten, maar gaat over op voortgangsbewaking. Deze handwijze wordt al sinds 2020 toegepast en is nu gecodificeerd in de onderdelen c en f. De beoordeling of de uitkeringsgerechtigde te ziek is om te solliciteren komt overigens niet in de plaats van de keuring voor de voortgezette uitkering vanwege invaliditeit in de zin van de Appa. De (keuring voor de) voortgezette uitkering komt pas aan de orde aan het einde van de reguliere Appa-duur. Als de uitkeringsgerechtigde algemeen invalide in de zin van de Appa is of wordt, geldt de sollicitatieplicht niet (meer). De uitkeringsgerechtigde kan zowel vóór, als tijdens als vlak voor het einde van de uitkeringsduur een verzoek om een vervroegde keuring indienen bij de uitvoeringsorganisatie.

Artikel 4: Financiële bepalingen

Vast maximumbedrag budget voor planmatige begeleiding en ondersteuning

De uitkeringsgerechtigde heeft op grond van artikel 7b, 52b of 132b van de Appa de beschikking over een eigen gemaximeerd budget waarmee eigen keuzes gemaakt kunnen worden ten aanzien van de begeleiding en ondersteuning door een re-integratiebureau. Dit is een budget dat onder beheer is van het bestuursorgaan. Uit het budget wordt betaald op basis van declaratie. Het is dus geen bedrag dat wordt overgemaakt van bestuursorgaan naar uitkeringsgerechtigde. Als de betrokkene meer wil besteden dan het budget, dan moet diegene zelf bijpassen; als het uiteindelijk te betalen bedrag minder is dan het budget, dan hoeft het bestuursorgaan niet het hele bedrag uit te keren.

Met dit recht op een budget wordt afgeweken van het zogenaamde full-servicepakket, zoals dat sinds 2010 gangbaar was. Dat wil zeggen: één vaste prijs voor de begeleiding door het re-integratiebureau gedurende de gehele uitkeringsduur, voor alle uitkeringsgerechtigden die het begeleidt. Voordeel van dit full-servicepakket is de uitvoerbaarheid. Voor een uitvoeringsorganisatie kan het lastig zijn te bepalen of in het individuele geval een bepaalde module wel of niet aangewezen is. De praktijk leert dat de variëteit van de individuele omstandigheden erg groot is. Te denken valt aan de reden van het ontslag, of sprake is van zelf genomen ontslag of van gekregen ontslag, van al dan niet media-aandacht, leeftijd, gevolgde scholing, expertise, de verhouding van die expertise tot de actuele arbeidsmarkt en de duur van de uitoefening van het politieke ambt. Een vast bedrag voor het gehele traject is ook aantrekkelijk voor het bureau. Indien de uitkeringsgerechtigde eerder een baan vindt dan de einddatum van het traject, dan kan het restant bedrag als bonus beschouwd worden. Dit stimuleert een snellere plaatsing. Met dit karakter van "*for better and for worse*" kunnen ook eventuele meerkosten bij trajecten die minder succesvol zijn, worden gecompenseerd. Dit gaat bovendien risicoselectie tegen; het afwijzen van "te moeilijke gevallen", zo dit aan het begin van het traject overigens al goed in te schatten zou zijn.

De VNG wees er in de consultatie van het wetsvoorstel Aanpassing Appa en enkele andere wetten 2021¹ echter op dat re-integratiebureaus regelmatig het maximumtarief in rekening brengen bij gemeenten, ongeacht de duur van de uitkering, de leeftijd van de politieke ambtsdrager en het loopbaanperspectief. Ook hanteren de re-integratiebureaus een informeel normbedrag van 20% van de laatstgenoten jaarbezoldiging of schadeloosstelling. Die informele norm van 20% is gebaseerd op een onjuiste interpretatie van het vroegere derde lid van de artikelen 7b, 52b en 132b van de Appa, want ook daar werd al gesproken van een maximum. Deze artikelliden zijn bovendien op basis van de genoemde Wijzigingswet van de Appa komen te vervallen. Het bezwaar tegen het hanteren van een percentage is namelijk dat het geen relatie heeft tussen kosten en moeite. Die relatie zou zelfs omgekeerd evenredig kunnen zijn. Bovendien moeten uitwassen voorkomen worden nu de prijs geen prikkel is voor de uitkeringsgerechtigde. Acceptatie van een dermate hoog percentage kan leiden tot exorbitante bedragen. Zo is het salaris van de minister-president € 189.210 per jaar (2024) en daarmee zou de begeleiding bij hantering van een percentage van 20% van de laatstgenoten jaarbezoldiging € 37.842 moeten kosten. Als dergelijke prijzen worden geaccepteerd, verdwijnt heel snel het maatschappelijk draagvlak voor deze begeleiding, ondanks dat het nut van die begeleiding is aangetoond.²

Een ander argument tegen een full-servicepakket is dat het in de hand werkt dat het budget van de uitkeringsgerechtigde uitsluitend wordt ingezet bij het ene bureau terwijl de betrokkene dit wellicht bij verschillende bureaus zou willen inzetten. Bovendien wordt in stand gehouden dat veelal wordt betaald voor niet afgenomen diensten.

Om bovenstaande redenen is daarom ten aanzien van de planmatige begeleiding en ondersteuning in het kader van de Appa gekozen voor het vaststellen van een maximumbedrag dat de uitkeringsgerechtigde maximaal kan inzetten voor begeleiding door een re-integratiebureau. Het hanteren van een vast maximumbedrag vergroot ook de kenbaarheid voor de uitkeringsgerechtigde waar diegene op kan rekenen aan planmatige begeleiding en ondersteuning. In de afgelopen periode was een veel gehoorde klacht dat het bedrag alleen bekend was bij het bestuursorgaan en het re-integratiebureau, waardoor de uitkeringsgerechtigde niet kon inschatten waar diegene om kon vragen. De uitkeringsgerechtigde kan nu, het maximumbedrag kennende, zelf bepalen welk bedrag in te willen zetten voor een bepaalde activiteit of module. Hiermee is de prijsprikkel enigszins terug. Het bestuursorgaan moet nog steeds betalen als de desbetreffende activiteit of module door de uitvoeringsorganisatie is vastgesteld op basis van het re-integratieplan, maar het totaalbedrag dat gemoeid is met die activiteiten of modules is dus begrensd. Deze begeleiding is maatwerk en verschilt daarmee per individu. De begeleiding omvat het re-integratietraject met uitzondering van scholing en opleiding en van overige activiteiten die kunnen bijdragen aan het vinden van passende arbeid. Voordeel van een vast maximumbedrag is bovendien dat bij een eventuele overstap naar een ander re-integratiebureau meteen duidelijk is wat het resterende budget is. Aangezien tevens bekend is welke activiteiten de uitkeringsgerechtigde al heeft gedaan, kan het tweede bureau meteen doorpakken wat betreft het opstellen van het (vervolg) re-integratieplan.

Hoogte vast maximumbedrag voor begeleiding

Voor de planmatige begeleiding en ondersteuning in het kader van de Appa is gekozen voor een maximumbedrag van € 7.500 exclusief BTW dat de uitkeringsgerechtigde gedurende de uitkeringsduur kan inzetten voor begeleiding door een of meer re-integratiebureaus.

Voor (overheids)werknemers wordt een bedrag tussen de € 1.000 en € 3.000 gehanteerd voor loopbaanbegeleiding en € 3.000 en € 5.000 voor outplacement. Deze begeleiding omvat over het algemeen de volgende activiteiten of modules: beroepskeuzetest of assessment center, loopbaanbegeleiding, werken aan het zelfvertrouwen, sterkte- en zwakteanalyse, "rouwverwerking" en acceptatie ontslag, oriëntatie op de arbeidsmarkt, online netwerken en profilering, sollicitatietraining, netwerken en bemiddelen en jobsearch. Deze activiteiten of modules komen overeen met wat in de praktijk sinds 2010 voor politieke ambtsdragers wordt aangeboden.

Nu is het zo dat de re-integratiebegeleiding op grond van de Appa een plicht is. De achtergrond daarvan is dat politieke ambtsdragers vanwege de vertrouwensregel geen ontslagbescherming hebben zoals (overheids)werknemers. Zoals beschreven in de toelichting bij het Sollicitatiebesluit ziet de wetgever deze begeleiding(splicht) als een arbeidsvoorwaarde die hoort bij (het bevorderen

¹ Stb. 2021, 328.

² Zie bijvoorbeeld het onderzoek van Regioplan (Kamerstukken II 2017/18, 28479, nr. 78).

van) het deelnemen aan het onzekere bestaan in de politiek. Deze zorgplicht gaat echter niet zover dat een veelvoud van wat voor (overheids)werknemers wordt uitgetrokken, zou moeten gelden. Gehandhaafd blijft de voorwaarde dat de begeleiding van politieke ambtsdragers niet, zoals gebruikelijk in de markt, voor een bepaalde periode (bijvoorbeeld twaalf maanden) wordt uitgevoerd, maar voor de gehele uitkeringsduur. Dit kan extra kosten met zich meebrengen voor het bureau, maar het meeste werk van de begeleiding wordt in het begin van de uitkeringsperiode uitgevoerd. Ook deze overweging rechtvaardigt niet een prijs die een veelvoud is van wat voor (overheids)werknemers wordt betaald. Verder is een overweging dat politieke ambtsdragers gemiddeld genomen een grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Het gaat om een gemiddeld oudere populatie en het imago van het ambt werkt ook niet mee. Ook deze overweging leidt echter niet tot de conclusie dat de kosten van de begeleiding daarom een veelvoud zou moeten bedragen van die voor (overheids)werknemers. Bovendien hoeft, ondanks genoemde omstandigheden, niet voor alle uitkeringsgerechtigden het gehele assortiment aan activiteiten of modules door het re-integratiebureau te worden ingezet.

Gezien bovenstaande afwegingen is het redelijk om het maximumbedrag dat de uitkeringsgerechtigde voor de begeleiding mag inzetten, vast te stellen op anderhalf keer het gemiddelde plafondbedrag wat betreft de kosten voor (overheids)werknemers aan loopbaanbegeleiding, inclusief in voorkomend geval planmatige begeleiding (outplacement). Gelet op het gevonden plafondbedrag van € 5.000 is het voor politieke ambtsdragers geldende maximumbedrag gesteld op € 7.500. De bedragen zijn exclusief BTW. Met dit maximumbedrag is een balans gevonden tussen kwaliteit en proportionaliteit, met oog voor de maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Er is dus sprake van een maximumbudget. De prijzen van de activiteiten of modules worden gereguleerd via de facturering op basis van het vast te stellen plan. Mochten deze prijzen door de uitvoeringsorganisatie onredelijk worden geacht, dan kan de prijs op grond van artikel 3.3, tweede en derde lid, van het Sollicitatiebesluit lager worden vastgesteld.

Indien betrokkene nog een Appa-uitkering heeft terwijl uit een andere functie een tweede Appa-uitkering start, zijn die trajecten in principe van elkaar gescheiden. Voor de tweede uitkering zal dan ten laste van hetzelfde of een ander bestuursorgaan weer een recht bestaan op vergoeding van de begeleidingskosten tot het maximumbedrag. Het ligt voor de hand dat er in het tweede re-integratieplan rekening wordt gehouden met de reeds uitgevoerde inspanningen die voortvloeiden uit het eerdere re-integratieplan. Aangenomen mag worden dat dit ook zijn weerslag heeft op de kosten die worden gemaakt op basis van het tweede re-integratieplan.

Mocht er in de praktijk behoefte zijn aan een verdeling van de kosten over de tijd, bestaat op grond van het tweede lid van artikel 4 de mogelijkheid om, als daar redelijkerwijs aanleiding voor is, te besluiten het te vergoeden bedrag in termijnen uit te betalen aan het aangewezen re-integratiebureau. In de huidige praktijk van het full-servicepakket komt deze gespreide betaling veelvuldig voor; het is de vraag of hieraan in het nieuwe budgetmodel ook behoefte is.

Op basis van een circa drie jaar na inwerkingtreding te houden evaluatie zal worden gezien of dit maximumbedrag moet worden aangepast, en zo ja voor welke termijn. Ook de kwaliteitseisen die in de onderhavige regeling worden gesteld aan een re-integratiebureau en aan de inhoud van het plan zullen daarbij aan een herbeoordeling worden onderworpen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.J.M. Uitermark